

Fides

70. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 10/2007 Katolskt stiftsblad

Tampereen Pyhän ristin seurakunnan 50-vuotisjuhla.

**Tampereen
seurakunta
50-vuotias**
s. 7, 10

**Sunnuntai
- Herran päivä**
s. 13

**Kirkon uusi
yhdyskunta-
järjestys**

s. 6

**Keinotekoisien
ravinnon
antaminen
välttämätöntä**
s. 3

Elämä muiden oikeuksien edellytys

Kun uusi paavi valittiin – kohta kaksi ja puoli vuotta sitten – esiintyi julkisuudessa arvailuja, miten kävisi tietyille, edellisen paavin aikana tärkeäksi muodostuneille kirkon toiminnan painopistealueille. Johannes Paavali II:lle rakas elämän puolusta-

misen tema tuntui joidenkin kommentaattorien mukaan sellaiselta, joka ei ehkä jatkuisi yhtä vahvana.

Toisin kuitenkin kävi: pyhä isämme Benedictus on vähintäänkin yhtä kestävästi ja määrätietoisesti kuin edeltäjänsä puhunut ja toiminut elämän arvokkuuden puolustamiseksi sen kaikissa vaiheissa. Viimeksi Itävallassa hän totesi valtion edustajille ja diplomaateille pitämässään puheessa näin:

Ihmisoikeuksien käsite muotoiltiin ensimmäiseksi Euroopassa. Perustavanlaatuinen ihmisoikeus, jokaisen muun oikeuden edellytys, on oikeus itse elämään. Tämä on totta elämästä sikiämisen hetkestä luonnolliseen kuolemaan saakka. Näin ollen abortti ei voi olla ihmisoikeus – se on sen vastakohta. ... Tämän sanoessani en ilmaise erityisesti kirkollista huolta. Mieluummin haluan toimia perin juurin inhimillisen tarpeen puolustajana, puolustaen niitä syntymättömiä lapsia, joilla ei ole ääntä. Näin tehdesäni en halua sulkea silmiäni niiltä monilta vaikeuksilta ja ristiriidoilta, joita monet naiset kohtaavat. Ymmärrän, että sanomamme uskottavuus riippuu myös siitä, mitä kirkko itse tekee auttaakseen hädässä olevia naisia.

Ja ihmisen arvokkuuteen paavi otti välillisesti kantaa myös Uskonopin kongregaation vastauksissa Terri Schiavon tapauksen jälkeen esitettyihin kysymyksiin (s. 3).

Kun oikeus elämään näyttää kaventuvan ja ihmisten käsitys oikeasta ja väärästä näissä kysymyksissä tuntuu hämärtyvän, näyttää kirkko yhä selvemmin ja kauniimmin, minkä arvon Jumala on elämälle antanut, kaikelle elämälle.

M. Tervaportti

Fides

Seuraava lehti

11/2007

Deadline

28.9.

Ilmestyy

12.10.

Vuoden 2007 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
1	29.12.2006	12.1.
2	19.1.	2.2.
3	9.2.	23.2.
4	2.3.	16.3.
5	30.3.	13.4.
6	20.4.	ma 7.5.
7	18.5.	1.6.
8	20.7.	3.8.
9	17.8.	31.8.
10	7.9.	21.9.
11	28.9.	12.10.
12	19.10.	2.11.
13	9.11.	23.11.
14	30.11.	14.12.

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja:
Katolinen kirkko
Suomessa

Pankkitili:
NORDEA
101430-237491

Viitenumero:
90010

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UUTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

YHDYSKUNTAJÄRJESTYS

6 Katolinen kirkko Suomessa:
Yhdyskuntajärjestys

PAIMENELTA

7 Piispan saarna Tampereen
Pyhän ristin seurakunnan juhlassa

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

ARTIKKELEITA

10 Tampereen seurakunnan 50-vuotisjuhla:
täynnä kiitollisuutta

12 Kolumni: "Me pääsimme pakoon niin kuin lintu pyytäjän paulasta" (Ps. 124:7)

12 In memoriam: Anna-Lisa Österberg

13 Sunnuntai – Herran päivä

14 III europeiska ekumeniska mötet i Sibiu

14 Pyhän isän tervehdysviesti
Sibiun kokouksen osallistujille

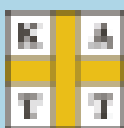
AJASSA

16 10 ohjetta kristitylle

16 Kutsu nuorten viikonloppuun Stelliksessä

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 09-6129470. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta eur 25, ulkomaille eur 30.

Paino/tryck: I-print Oy
URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

21.9.2007

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 09-6129470. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Utkommer med 14 nummer årligen. Prenumeration eur 25, till utlandet eur 30.

Uskonopin kongregaatio:

Keinotekoinen ravinnon antaminen välttämätöntä

Uskonopin kongregaatio on antanut paavi **Benedictuksen** hyväksymän vastauksen Yhdysvaltain katolisten piispojen esittämiin kysymyksiin keinotekoisesta ravinnon antamisesta ja antamatta jättämisestä potilaille. Kongregaatio vastaa kahteen esitettyyn kysymykseen selvästi ja antaa täten merkittävän moraalisen ohjenuoran. Kysymyksiin antoi aiheen Yhdysvaltoja kuohuttanut tapaus, jossa vegetatiivisessa tilassa olevalta, Terri Schiavo-nimiseltä potilaalta poistettiin ruokintaletku, minkä seurauksena potilas lopulta kuoli. Seuraavassa kysymykset ja vastaukset kokonaisuudessaan:

Vastauksia Yhdysvaltain katolisen piispainkokouksen esittämiin kysymyksiin keinotekoisesta ruoan ja juoman antamisesta

Ensimmäinen kysymys: Onko ruoan ja veden antaminen (joko luonnollisesti tai keinotekoisesti) "vegetatiivisessa tilassa" olevalle potilaalle moraalisesti välttämätöntä, paitsi jos potilaan keho ei pysty niitä vastaanottamaan tai jos niitä ei voi antaa potilaalle ilman, että tälle aiheutuisi siitä merkittävää fyysistä räsytystä?

Vastaus: Kyllä. Periaatteessa ruoan ja veden antaminen myös keinotekoisesti on normaali ja oikeassa suhteessa oleva tapa suojella elämää. Siksi se on välttämätöntä siihen asti ja niin kauan, kun sen voidaan näyttää saavuttavan varsinaisen päämääränsä: potilaan nesteytyksen ja ravitsemuksen. Näin estetään nälkiintymisestä ja nestehukasta johtuva kärsimys ja kuolema.

Toinen kysymys: Kun ravintoa ja nestettä annetaan keinotekoisesti potilaalle, joka on "pysyvässä vegetatiivisessa tilassa", voidaanko tämä lopettaa, jos pätevät lääkärit arvioivat moraalisen varmuudella, ettei potilas enää koskaan tule tajuihinsa?

Vastaus: Ei. Potilas, joka on "pysyvässä vegetatiivisessa tilassa", on ihmispersoonaa, jolle kuuluu perustanlaatuinen ihmisarvo. Siksi hänen on saatava normaalia ja oikeassa suhteessa olevaa hoitoa, mihin periaatteessa sisältyy veden ja ruoan antaminen myös keinotekoisesti.

Paavi Benedictus XVI on allekirjoittaneelle Uskonopin kongregaation kardinaaliprefektille myöntämällään vastaanotolla hyväksynyt nämä vastaukset, joista oli päätetty kongregaation kokouksessa, ja määrännyt ne julkaistaviksi.

Roomassa, Uskonopin kongregaation toimistossa, 1. elokuuta 2007

*Kardinaali William Levada
Prefekti*

*Angelo Amato SDB
Silan titulaariarkkipiispa
Sihteeri*

Påven på valfärd till Mariazell

Påven **Benedikt XVI** var på valfärd till österrikiska mariahelgedomen Mariazell den 7-9 september. Mariazell ligger i Stiriabergen cirka 9 mil från Wien. Denna är påvens sjunde internationella apostoliska resa. Påven underströk att "det här är inte en politisk resa, utan en valfärd till Mariazell".

Mariahelgedomen ligger inspräng i det kulliga landskapet med höga tallar och branta klippor. Byggnaden är gotisk med barocka inslag efter en modifikation i mitten på 1600-talet, vilket gör fasaden speciell till utseendet med ett högt gotiskt torn i mitten, och två tyngre barocka torn bredvid. I nådens kapell, som byggdes av Ludvid den Store efter segern mot turkarna år 1370, står den vördnade romanska Mariastatyn från 1300-talet, kallad både "Mater Magna Austriae", "Österrikes stora moder", och "Ungerns stora moder", liksom det "slavis-

ka folkets moder".

Två tusen personer får plats i kyrkan, och det var det i morse då påven firade mässan där. Utanför kyrkan följde ytterligare 50 000 pilgrimer mässan på stora tv-skärmar.

Påvens predikan karaktäriserades av resans motto, "Betrakta Kristus", och han inledde med att be "Maria visa oss pilgrimer Kristus, Han som är Vägen och slutmålet, Sanningen och Livet". "Om man är pilgrim går man mot ett mål", sa påven. "Om man glömmer bort målet, och sätter sig själv som mål, går man vilse. Kyrkan existerar för att människor lät sig drivas av en längtan efter det sanna målet, och orienterade hela sitt liv i den riktningen."

"Vår tro sätter sig emot tanken, att människa inte kan nå sanningen, som om sanningen vore för stor för henne. Denna uppgivenhet är dagens västerländska

kris, Europas kris. Om det för människan inte existerar en sanning, kan människa i grunden inte heller skilja mellan ont och gott. Det är då som vår underbara forskning och kunskap kan bli ett hot för oss, och driva människan och världens mot undergång. Om man är rädd för att vara intollerant då väljer sanningen, är det dags att vända sin blick till Kristus. Sanningen visar sig i kärleken."

Påven talade vidare om barnen, och om hur framtidshotet inte ligger i att skaffa barn, utan i valet att inte skaffa barn. "Barnet Jesus påminner oss om världens barn", sa Benedikt XVI. "Det finns barn som lider av fattigdom, barn som utnyttjas som soldater, barn som aldrig har upplevt sina föräldrars kärlek. Barn som är sjuka men även barn som är friska och glada. Europa blir fattigt på barn, vi saknar tillit till framtiden. Men fram-

tiden är istället förlorad om människornas kraft i hjärtat, och förståndet upplyst av hjärtat, dör ut. Där Gud är där finns det en framtid."

"Därför måste vi betrakta Kristus och säga 'ja' till livet, ja till familjen, 'ja' till en ansvarsfull kärlek, 'ja' till solidaritet, rättvisa och socialt ansvar, 'ja' till sanningen, 'ja' till respekten av andra människor och det som tillhör dem. Om vi lever dessa 'ja', styrkta av vår vänskap med Gud, kan vi föra in dem som vägvisare i vår värld."

Senare på eftermiddagen återvände påven till Sanktuariet i Mariazell för att be vesper till Jungfru Marie födelses ära, tillsammans med präster, ordensfolk och seminarister. Även vid detta tillfälle talade påven och riktade då sina ord till Österrikes konsakrerade.

KATT/RV

Kirkon tavoite on kaikkien ihmisten kääntäminen

Kaksi italialaista teologia, jotka kirjoittavat säännöllisesti artikkeleita Kansojen evankelioimisen kongregaation Fides-uutispalvelussa, ovat ottaneet kantaa kritiikkiin, jota on kohdistettu paavi **Benedictuksen** päätökseen tehdä vanhamuotoisen liturgian viettäminen mahdolliseksi kaikille katolisille papeille.

Monsignore **Nicola Bux** ja isä **Salvatore Vitiello** kiinnittävät kirjoituksessaan huomiota mm. vaatimukseen, että vanhamuotoisessa liturgiassa esiintyvät rukoukset muunuskoisten kääntymiseksi pitäisi poistaa. Papi muistuttavat sen sijaan, että "kirkko rukoilee kaikkien ihmisten kääntymisen puolesta", sillä "kääntäminen on Jeesuksen evankeliumin ydin".

Artikkelin kirjoittajien mielestä monet nykypäivän kommentaattorit "johtavat ihmiset katselemaan kirkkoa maantieteellisenä ja poliittisena ilmiönä ja vievät tämän ajatuksen jopa niin pitkälle, että kirkon tehokkuutta arvioidaan sen mukaan, kuinka hyvin se vastaa joihinkin 'haasteisiin'". Tämä on osoitus puutteellisesta uskon ymmärryksestä, kirjoittajat sanovat, sillä kirkko ei ole olemassa vain vastataksaan maallisen maailman esittämiin haasteisiin vaan tuon maailman kääntymiseksi ja sen ihmisten tuomiseksi pelastukseen.

Isät Bux ja Vitiello selittävät artikkelissaan myös, että vaikka kirkon lähetystyö saakin eri aikoina erilaisia muotoja, on sen sisältö muuttumaton: "Tämän päivän kirkolliset liikkeet, aivan samoin kuin keskiajan kerjäläissääntökunnat tai modernit kongregaatiot, lähtevät Euroopasta tekemään Jeesuksen nimen tunnetuksi niille, jotka eivät sitä vielä ole kuulleet, koska tällä tavoin ihminen saavuttaa sielun ja ruumiin terveyden, klassisesti sanottuna: pelastuksen."

KATT/CWNNews/fides.org

Kardinaalin sanoma kauneuden riivaamalle maailmalle:

Kirkko asettaa etusijalle syrjäytyneet

”Maailmassa, joka palvoo fyysistä täydellisyyttä, kirkon tulee julistaa, että se asettaa heikot ja syrjäytyneet etusijalle”, sanoo Paavillisen oikeudenmukaisuuden ja rauhan neuvoston puheenjohtaja, kardinaali **Renato Martino**. Näin hän totesi Euroopan pyhiinvaellusten ja pyhäköiden V kongressissa, jota vietettiin syyskuun alussa osana Lourdesin ilmestysten 150-vuotisjuhlien alkua.

Puheessaan kardinaali Martino kutsui Eurooppaa

yhteiseksi taloksi, jossa ihmiset ja ajatukset liikkuvat. ”Tämä jatkuva kohtaaminen”, hän lisäsi, ”on ajan merkki, jota kirkon täytyy tulkita”, samalla kun rohkaissamme veljellisyyteen ja solidaarisuuteen. Samoin kuin Euroopan suojelushimysten, niin meidänkin on oltava kasvattajia hengellisyyteen ja sen tarjoajia”.

Kardinaali vahvisti vielä: ”Meidän tehtävämme on jatkuvasti kutsua kristittyjä ja hyvän tahdon ihmisiä katkaisemaan päivittäisen

rutiinin ja aloittamaan matkansa.” Martino totesi myös, että ”meidän tulee auttaa pyhiinvaeltajia löytämään itselleen sopivan meditaation” ja kutsui pyhiinvaelluksia ”sovituksen matkoiksi”.

”On tärkeää”, hän selitti, ”että kukin meistä ei ainoastaan hyväksy kulttuurien ja uskon ilmauksien suurta erilaisuutta, vaan meidän täytyy elää yhteisönä. Pyhiinvaellus on myös armon paikka.”

”Maailmassa joka sijoittaa sairauden ja heikkou-

den yhteiskunnan reunoille korostaakseen kauneutta ja fyysistä täydellisyyttä, te pyhiinvaellusten johtajat ja pyhäköiden rehtorit tarjoatte todistuksen siitä tosiasista, että kirkko menee kohtaamaan unohdettuja ja syrjäytyneitä.”

”Teidän täytyy muistaa, että Jumalan sydän on armoa, joka heijastuu Jumalan kuvaksi luodussa ihmisessä.”

KATT/Zenit

Vatikanen godkänner en biskopsvigning i Kina

Den nye hjälpbiskopen i Guizhos stift, i södra Kina, har godkänts av Vatikanen och de troende har offentligen erhållit meddelande om detta.

Biskopen är 40 år gammal och vigdes lördagen den 8 september i Guiyang. Under alla mässor på söndagen gavs det meddelande om att den nye hjälpbiskopen har godkänts av den Heliga Stolen. Vigningen av mons. **Xiao** är den första som sker efter publiceringen av Benedictus XVI:s brev till katolikerna i Kina.

Vigningen av mons. Xiao ägde rum i närvaron av minst 3.000 personer, 40 präster och fem biskopar. Det var mons. **Wang Chongyi**, biskop i Guizhou, som ledde ceremonin. Bland de övriga biskoparna var mons. **Yu Runshen** och mons. **He Zeqing** närvarande - alla erkända av regeringen. Och i ceremonin deltog även den icke officiella biskopen **Hu Daguo**, som är bosatt i Guiyang.

Ett visst obehag för de troende skapade närvaron av mons. **Ma Yinglin**, otillåten biskop i Kuming, som förra året vigdes på viljan av det Patriotiska förbundet och utan godkännande av den Heliga Stolen.

KATT/RV

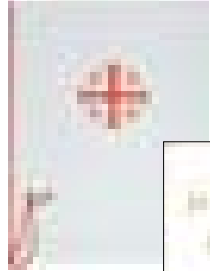
Puolan piispat kannustavat elinluovutukseen

Puolan katolinen piispainkokous on kirjoittanut pastoraalisen kirjeen, jossa se rohkaisee elinten luovuttamiseen. Kirje luetaan maan kaikissa seurakunnissa sunnuntaina 23.9.

Kirjeessä piispat siteeraavat paavi Johannes Paavali II:n kiertokirjettä *Evangelium vitae* (Elämän ilosa-

noma) sanoen: ”Monesti jonkun ihmisen elämän pelastaminen riippuu elinten luovutuksesta” (vrt. EV 86). He kiinnittävät huomiota myös siihen, että elinten luovuttaminen on viime aikoina vähentynyt Puolassa.

KATT/CWNews

Iloon ja suruun

Adresseja kuorineen

Pyhän Haudan ritarikunnan tunnuksella painettuja adresseja punaisella tai mustalla nauhalla sekä Teresa-yhdistyksen adresseja on saatavana Katolisesta tiedotuskeskuksesta 10 €/kpl (postitettaessa 16 €).

Adressit ovat tilattavissa Katolisesta tiedotuskeskuksesta, puh. 09-6129470, sähköposti info@catholic.fi.

Pyhien suojelusenkeleiden muistopäivää vietetään lokakuun 2. päivänä.

En trosbekännelse

Jag bekänner min tro på och min kärlek till Fadern som har skapat oss och gett oss liv, som har uppväckt Jesus Kristus ur döden genom den helige Ande och samlar oss till att leva i kyrkan som Guds barn och som syskon till varandra.

Jag tror på och älskar Kristus som leder i människan som förtrycks och förnedras.

Jag tror på den helige Ande, Guds kärlek som ger oss trons gåva, som ger oss kraft att i ord och handling visa människor vem Kristus är.

Jag tror på kyrkan, att vi är kallade att be och fira sakramenten tillsammans, till att stödja och hjälpa varandra, till att tillsammans med alla människor som vill det guda bygga upp en bättre värld.

Jag tror att vi har en framtid som väntar oss, att vi är ett folk på väg mot Guds rikes fullbordan, där Gud själv skall torka våra tårar och ge oss den frihet vi längtar efter.

ur bönboken Visa oss vägen

Oi Maria, elämäni ja toivoni, mitä minusta tulisi, jos sinä hylkäisit minut? ES

Sunnuntait ja juhlapyhät

23.9. KIRKKOVUODEN 25. SUNNUNTAI (I)

1L Aam. 8: 4-7

Ps. 113: 1-2, 4-6a, 7-8. Ks 1a+7a

2L 1. Tim. 2: 1-8

Ev. Luuk. 16: 1-13 tai Luuk. 16: 10-13

30.9. KIRKKOVUODEN 26. SUNNUNTAI (II)

1L Aam. 6: 1a, 4-7

Ps. 146: 7, 8-9a, 9bc-10. Ks 1

2L 1. Tim. 6: 11-16

Ev. Luuk. 16: 19-31

7.10. KIRKKOVUODEN 27. SUNNUNTAI (III)

1L Hab. 1: 2-3, 2: 2-4

Ps. 95: 1-2, 6-7c, 7d-9. Ks 7d-8a

2L 2. Tim. 1: 6-8, 13-14

Ev. Luuk. 17: 5-10

14.10. KIRKKOVUODEN 28. SUNNUNTAI (IV)

1L 2. Kun. 5: 14-17

Ps. 98: 1, 2-3ab, 3cd-4. Ks 2b

2L 2. Tim. 2: 8-13

Ev. Luuk. 17: 11-19

Rukouksen apostolaatti

Syyskuu

Rukoilemme, että ekumeninen kokous Romanian Sibiussa tukisi sen ykseyden kasvamista kristittyjen keskuudessa, jonka puolesta Herra rukoili viimeisellä aterialla.

Rukoilemme, että lähetystyössä olevat miehet ja naiset, jotka iloiten liittyvät Kristukseen, tietäisivät kuinka he voivat voittaa jokapäiväisen elämän vaikeudet.

Lokakuu

Rukoilemme, että vähemmistönä elävät kristityt löytäisivät voimaa ja rohkeutta elää uskoaan ja kestävyyttä olla sen todistajia.

Rukoilemme, että lähetysnunnat olisi hyvä tilaisuus tuoda esiin syvempi tietoisuus lähetystyöstä jokaiselle kastetulle.

Böne- apostolatet

September

Vi ber att den ekumeniska sammankomsten i Sibiu, Rumänien, verkar för att enheten bland alla kristna växer, så som Herren själv bad vid den sista nattvarden.

Vi ber att alla missionärer får hjälp att i glädje följa Kristus och kunna övervinna vardagens svårigheter.

Oktober

Vi ber att de kristna minoriteterna får mod och styrka att leva efter sin tro och med uthållighet bär vittne om den.

Vi ber att världsmissionsdagen gör alla döpta medvetna om sitt ansvar att vittna om Kristi budskap.

Uusi yhdyskuntajärjestys voimaan

Uuden uskonnonvapauslain myötä tarpeelliseksi tullut kirkon yhdyskuntajärjestyksen uusiminen on saatu päätökseen. Yhdyskuntajärjestys hyväksyttiin lopullisesti viime toukokuussa, kun opetusministeriön antaman lausunnon jälkeen se rekisteröitiin patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriin. Näin se korvaa Katolisen kirkon toimintaa Suomessa säädelleen aikaisemman yhdyskuntajärjestyksen, joka oli annettu vuonna 1929.

Katolinen kirkko Suomessa: Yhdyskuntajärjestys

Tämä yhdyskuntajärjestys korvaa kokonaisuudessaan Katolinen kirkko Suomessa -nimisen rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan aikaisemman yhdyskuntajärjestyksen, joka oli vahvistettu 14. marraskuuta 1929.

1 §

Katolinen kirkko Suomessa -nimisen rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan, jota Pyhän istuimen asiakirjoissa kutsutaan myös Helsingin katoliseksi hiippakunnaksi, kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2 §

Yhdyskunta kuuluu erottamattomasti Rooman piispan eli paavin alaisuudessa toimivaan katoliseen kirkkoon ja sen uskontunnustus on sama, jota katolinen kirkko tunnustaa kaikkialla maailmassa ja joka perustuu sekä pyhään Raamattuun että yleisten kirkolliskokousten ja kirkkoisien oppiin.

Yhdyskunta pitää jumalanpalveluksensa ja kaikki muut hengelliset toimituksensa katolisen kirkon riitusten ja rituaalien mukaisesti sekä jakaa pyhät sakramentit niin kuin katolisen kirkon hyväksymät liturgiset kirjat määräävät.

Yhdyskunta kanonista lakia (Codex Iuris Canonici ja Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium) sekä Pyhän istuimen antamia määräyksiä noudattaen järjestää ja tukee katolisen uskon yksityiseen ja julkiseen tunnustamiseen ja harjoittamiseen kuuluvaa yksilöllistä, yhteisöllistä ja institutionaalista toimintaa sekä siihen liittyviä muita

sosiaalisia, sivistyksellisiä ja yhteiskunnallisia toimintoja.

3 §

Yhdyskunnan jäseniä ovat kaikki, jotka kanonisen lain mukaisesti on kasteessa tai muulla säännönmukaisella tavalla otettu katolisen kirkon täyteen yhteyteen eivätkä ole siitä eronneet, ja joiden vakituinen tai tilapäinen asuinpaikka on kanonisen lain tarkoittamalla tavalla Suomessa.

Katolisen kirkon jäsenyyden ehdottomana edellytyksenä on, ettei henkilö ole samanaikaisesti toisen uskonnollisen yhdyskunnan jäsen.

Jos yhdyskunnan jäsen liittyy tai hänet liitetään jäseneksi toiseen uskonnolliseen yhdyskuntaan antamatta asiasta kirjallista selitystä yhdyskunnan hallitukselle, hänet erotetaan tämän yhdyskuntajärjestyksen perusteella yhdyskunnan jäsenyydestä.

Erottamisesta päättää yhdyskunnan hallitus kanonisen lain mukaisesti.

4 §

Yhdyskunnassa käyttää päätösvaltaa sen esimies kanonisen lain ja muiden Pyhän istuimen antamien määräysten mukaisesti.

Yhdyskunnan esimiehenä toimii Helsingin piispa, jonka ainoastaan paavi voi nimittää virkaansa ja erottaa siitä.

Yhdyskunnan esimiehenä voi sede vacante -tilanteessa (piispanistuimen ollessa tyhjä) toimia kanonisen lain mukaisesti tehtävään nimetty muu katolinen piispa tai pappi, jota kutsutaan apostoliseksi asiainhoitajaksi tai hiippakunnan asiainhoitajaksi.

Yhdyskunnan nimen kirjoittaa sen esimies.

5 §

Yhdyskunnan esimies muodostaa yksin sen hallituksen.

Yhdyskunnan esimies nimittää sille tilintarkastajan ja varatilintarkastajan, joista kummankin toimikausi on yksi vuosi.

6 §

Yhdyskunnan tilikausi on kalenterivuosi.

Yhdyskunnan esimies nimittää tilinpäätöstoimikunnan, jonka toimikausi on yksi vuosi. Siihen kuuluu kolme jäsentä, jotka nimitetään yhdyskunnan talousneuvoston jäsenten joukosta.

Toimikunnan tehtävänä on esittää kanonisen lain mukaisesti yhdyskunnan tilikauden suunnitelma ja lopullinen tilinpäätös.

Toimikunnan jäsenten enemmistö päätös riittää tilinpäätöksen vahvistamiseksi ja vastuuvapauden myöntämiseksi.

7 §

Yhdyskunnan jäsenen velvollisuutena on tukea yhdyskuntaa ja sen seurakuntaa vapaaehtoisin lahjoituksin sekä maksaa jäsenmaksua, jonka suuruuden yhdyskunnan esimies määrittää.

8 §

Ainoastaan yhdyskunnan esimies voi muuttaa yhdyskuntajärjestystä saatuaan ensin Pyhän istuimen antaman hyväksynnän.

Yhdyskunnan esimies voi kuitenkin tehdä yhdyskunnan paikallisyhteisöjä koskevia muutoksia ilman Pyhän istuimen antamaa erillistä hyväksyntää, mutta kuitenkin kanonista lakia ja

muuta Pyhän istuimen antamia määräyksiä noudattaen.

Ainoastaan paavi voi purkaa yhdyskunnan.

9 §

Yhdyskunnan purkautessa tai lakatessa Pyhä istuin määrää sen varojen käytöstä katolisen kirkon tarkoituksen edistämiseen.

10 §

Yhdyskunnalla on paikallisyhteisöjä, joita ovat yhdyskuntajärjestyksen 12 §:ssä mainitut seurakunnat ja yhdyskuntajärjestyksen 13 §:ssä mainitut muut paikallisyhteisöt.

Yhdyskunnalla on oikeus ja velvollisuus ylläpitää rekisteriä sekä omista että seurakuntiansa jäsenistä.

11 §

Yhdyskunnan ja sen seurakuntien välisissä suhteissa noudatetaan kanonista lakia ja muita Pyhän istuimen antamia määräyksiä.

Yhdyskunnan jäsen on kanonisen lain mukaisesti joko asuinpaikkansa tai yhdyskunnan esimiehen päättämän muun perusteen mukaan samalla yhdyskunnan seurakunnan jäsen.

Seurakuntien perustamisesta tai purkamisesta päättää yhdyskunnan esimies kanonisen lain ja muiden Pyhän istuimen antamien määräysten mukaisesti.

Seurakunnan hallituksen muodostaa yksin yhdyskunnan esimies, joka käyttää siinä päätösvaltaa. Häntä edustaa kussakin seurakunnassa sen kirkkoherra tai virkaa tekevä kirkkohera, jonka ainoastaan yhdyskunnan esimies voi nimittää virkaansa ja erottaa siitä.

Yhdyskunnan esimies nimittää kullekin seurakunnalle tilintarkastajan ja varatilintarkastajan, joiden kummankin toimikausi on yksi vuosi. Seurakunnan tilinpäätöksen vahvistaa ja vastuuvapauden myöntää edellä 6 §:ssä mainittu tilinpäätöstoimikunta.

Seurakunnan tilikausi on kalenterivuosi.

Yhdyskunnan esimies määrää varojen käytöstä seurakunnan purkautuessa tai lakatessa yhdyskunnan tai katolisen kirkon tarkoituksen edistämiseen.

12 §

Yhdyskuntaan kuuluvat parhailaan paikallisyhteisöinä seuraavat seurakunnat:

- Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta, Helsinki
- Pyhän Marian seurakunta, Helsinki
- Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta, Turku
- Pyhän Olavin seurakunta, Jyväskylä
- Pyhän ristin seurakunta, Tampere
- Pyhän Ursulan seurakunta, Kouvola
- Nasaretin pyhän perheen seurakunta, Oulu

13 §

Yhdyskunnan muita paikallisyhteisöjä ovat sellaiset sääntökunnat, luostarit, pappisseminaarit, kirkolliset keskuskeskukset, järjestöt tai muut yhteisöt, jotka yhdyskunnan esimies on kirjallisesti hyväksynyt yhdyskunnan paikallisyhteisöiksi.

Kunkin paikallisyhteisön tarkoituksesta, toimintamuodosta ja hallinnosta määrätään sen omissa paikallissäännöissä.

Yhdyskunnan ja paikallisyhteisön välisissä suhteissa

Piispan saarna Pyhän ristin seurakunnan 50-vuotisjuhlamessussa:

”Jokainen, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon, on minun veljeni, sisareni ja äitini”

*Rakkaat sisaret ja veljet!
Arvoisat kutsuvoieraat!*

Tämän päivän evankeliumi on hyvin vaikuttava. Jeesus näyttää olevan siinä hyvin jyrkkä. Juuri kuulemamme ankarat sanat saattoivat yllättää: ”Jos joku tulee minun luokseni, mutta ei ole valmis luopumaan isästään ja äidistään, vaimostaan ja lapsistaan, veljistään ja sisaristaan, vieläpä omasta elämästään, hän ei voi olla minun opetuslapseni” (Luuk. 14:26).

Kun valmistin tätä saarna, vertasin mitä käsitettä eri raamatunkäännöksissä on käytetty ilmaisemaan opetuslasten suhdetta perheisiinsä. Nykyisessä suomenkielisessä käännöksessä käytetään sanaa ”luopua”. Saksankielisessä tekstissä käytetään ilmaisua ”gering achten” – mikä tarkoittaa vähäistä kunnioittamista. Italialaisessa käännöksessä käytetään sanaa ”odiare” – vihata, samoin puolankielisessä. Ranskankielisessä Raamatussa käytetään sanaa ”préférer” – pitää etusijalla, rakkaampana.

Huomaamme, että eri käännöksissä käytetään käsitteitä, joilla on eri voimakkuusasteet. Pohjimmitaan ne eivät muuta lauseen merkitystä, vaan ajatus säilyy. Jeesus muotoili radikaalin haasteen: sen, joka haluaa olla hänen opetuslapsensa, täytyy torjua rakkaat lähimmäisensä, pitää heitä kuin vieraina.

Kuka pystyy noin vain, avoimin sydämin ottamaan tällaisen haasteen vastaan? Mitä mieltivät muun muassa toisiaan syvästi rakastavat aviopuolisot kuullessaan yhtäkkiä sanat: ette saa enää ajatella toisianne, ette saa enää rakastaa toisianne? Mitä saattoivat vanhemmat ajatella, kun he kuuluivat: teidän pitää unohtaa lapsenne? Entä mitä lapset ajattelivat, kun he kuuluivat Jeesuksen suusta: teidän ei pidä etsiä suojaa enää vanhempienne luota?

Tämä ei hämmästyttä ainoastaan meitä. Pyhä isämme Benedictus siteeraa moneen otteeseen Jeesus

Nasaretilainen -kirjassaan hurskasta rabbi Jacob Neuseria. Tämä yrittää ymmärtää Jeesusta, mutta tätä opetusta hänen on vaikea niellä. Rabbi kysyykin, eikö Jeesus näin opettaessaan kiellä ihmisten keskinäiset ja yhteiskunnalliset suhteet; eikö hän hylkää suoralta kädeltä sen järjestyksen, jonka Jumala itse on luonut?

Jeesuksen koko opetusta vasten katsottuna nämä sanat kuulostavat oudoilta ja uskomattomilta. Oikeastaan ne eivät ollenkaan sovi hänelle. Siksi voimme olettaa, että näillä sanoilla on erityinen sisältö, joka meidän on löydettävä.

Nämä sanat löytävät merkityksensä Jeesuksen opetuksen kokonaisuudesta ja kristillisestä traditiosta. Kysymys on yksinkertaisesti suurimman käskyn, Jumalan rakastamisen, soveltamisesta käytäntöön. Jeesus itse on Jumala, siksi hänen opetuslastensa tulee rakastaa häntä yli kaiken, paljon enemmän kuin lähimmäisiään. Kun Jeesukselta kysyttiin: ”Opettaja, mikä on lain suurin käsky?” Jeesus vastasi: ”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämestäsi, koko sielustasi ja koko mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein” (Matt. 22:36-38).

Päivän evankeliumista voi tehdä myös toisen hengellisen löydön. Jeesus viittaa siinä hänen ja muiden ihmisten välisen yhteyden luonteeseen. Hän kokoaa opetuslapsensa ympärilleen rakkaudesta. Yhteydessä häneen he ovat kaikki samanarvoisia ja he suuntautuvat elämässään saman opetuksen mukaan. Yhteydessä häneen opetuslasten täytyy olla yhtenäisiä, yksi perhe, he ovat kuin sisaria ja veljiä keskenään. Aivan niin kuin Jeesus ilmaisi asian vastauksessaan, kun joku tuli sanomaan hänelle: ”Äitisi ja veljesi ovat tuolla ulkona ja haluavat puhua kanssasi.” Mutta Jeesus vastasi sanantuojuille: ”Kuka on äitini? Ketkä ovat veljiäni?” Hän osoitti kädellään opetuslapsiaan ja sanoi: ”Katso, tässä ovat minun äitini ja veljeni.

Jokainen, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon, on minun veljeni, sisareni ja äitini” (Matt. 12:47-50).

Jeesus tuskin osoitti sanansa vain niille opetuslapsille, jotka tuolloin olivat hänen kanssaan. Apostolien teoissa kerrotaan moneen otteeseen, kuinka ensimmäiset kristityt olivat Jeesuksessa Kristuksessa muodostaneet aidon yhteisön: ”Koko uskovien joukolla oli yksi sydän ja yksi sielu. Kukaan ei pitänyt omanaan sitä, minkä omisti, vaan kaikki oli heille yhteistä” (Ap. t. 4:32).

Rakkaat sisaret ja veljet! Ajatukset, joita tänään tuon esille, eivät ole jostain kaunistellusta kertomuksesta. Niiden on tarkoitus muistuttaa meitä uudelleen siitä, minkälainen yhteytemme Jeesuksen kanssa on luonteeltaan. Nämä ajatukset eivät ole vain menneen muistelua, vaan ne näyttävät, mitä velvollisuuksia meillä kristityillä on. Kristittyinä me muodostamme samanlaisen yhteisön kuin ne opetuslapset, jotka olivat kokoontuneet Jeesuksen ympärille; ja me olemme osa samaa Jeesuksen Kristuksen kirkkoa kuin se kirkko, josta Apostolien teoissa niin kauniisti kerrotaan.

Tämän totuuden tiedostaminen on tänään meille erityisen tärkeää, kun vietämme Pyhän ristin seurakunnan juhlaa. Jokaisen seurakunnan tavoin myös täällä on kirkko ja muita rakennuksia, mutta rakennukset eivät vielä muodosta Jeesuksen yhteisöä. Jokaisen seurakunnan tavoin myös täällä kirkkoherra johtaa kirkollista toimintaa, mutta sekään ei vielä riitä Jeesuksen yhteisön muodostumiseen sen täydessä merkityksessä.

Pienuudestaan huolimatta myös tämä seurakunta on todellinen Jeesuksen Kristuksen yhteisö, koska Jeesus itse kokoaa meidät tänne ympärilleen ja hän on täällä meitä varten. Tässä kirkossa meidät tavallisesti liitetään kasteen sakramentin kautta hänen yhteisöönsä. Täällä Jeesus Kristus uhraa itsensä eukaristiassa joka päivä

meidän pelastumiseksemme. Täällä hänen ruumiinsa ja verensä vahvistaa meitä. Täällä meille annetaan mahdollisuus uudistua moraalisesti ripin sakramentissa. Tässä yhteisössä otamme vastaan ne ristin hedelmät, joita muut sakramentit antavat. Täällä meille myös opetetaan Jumalan sanaa.

Tässä yhteisössä tapahtuu myös jotain hyvin sydäntä liikuttavaa, mikä vain vahvistaa sen todellista yhteisöllisyyttä. Täällä seurakunnan kirkossa yleensä jätämme elämämme lopussa jäähyväiset veljillemme ja sisarillemme. Me palaamme Isän kotiin, mutta seurakunta ei unohda meitä. Se rukoo joka päivä niiden veljien ja sisarien puolesta, jotka ovat vielä kiirastuksessa. Tässä yhteisössä tehdään side taivaallisten ja maanpäällisten pelastettujen välillä eläväksi ja lujaksi. Olette varmasti kiinnittäneet huomiota sanoihin, jotka pappi joka päivä rukoo eukaristisessa rukouksessa? Toisessa eukaristisessa rukouksessa ne kuuluvat seuraavasti: ”Muista myös niitä läheisiämme, jotka ovat nukkuneet pois ylösnousemuksen toivossa, ja kaikkia, jotka sinun laupeutesi saattamina ovat lähteneet tästä elämästä. Päästä heidät valkeuteen kasvojesi eteen”.

Rakkaat sisaret ja veljet! Monet meistä elävät aidossa diasporassa, kaukana seurakunnan keskuksesta. Mutta täällä me voimme kokea olevamme todellinen perhe, yhteisö. Olemme kiitollisia Jeesukselle Kristukselle siitä, että hän kokoaa meidät tänne luokseen. Olemme kiitollisia myös tälle seurakunnalle, että se on todistus tästä yhteydestä. Ja kiitämme Jeesusta Kristusta siitä, että meillä on mahdollisuus tähän hengelliseen kotiin. Kiitäkäämme myös toisiamme, että olemme täällä yhdessä, toisiamme varten – vaikkapa kirkkokahvilla. Aamen.

+ Józef Wróbel SCJ
Helsingin piispa

noudatetaan kanonista lakia ja muita Pyhän istuimen antamia määräyksiä sekä kanonisen lain mukaisesti yhdyskunnan ja kunkin paikallisyhteisön välillä mahdollisesti solmittuja sopimuksia.

Paikallisyhteisön sääntöjen voimaan astumisen tai niiden muuttamisen edellytyksenä on Pyhän istuimen tai yhdyskunnan esimiehen kanonisen lain mukaisesti antama kirjallinen hyväksyntä. Paikallisyhteisön säännöt eivät astu voimaan ilman mainittua kirjallista hyväksyntää.

Paikallisyhteisön säännöt hyväksynyt taho voi velvoittaa paikallisyhteisön muuttamaan voimassa olevia sääntöjään kanonisen lain edellyttämällä tavalla.

Yhdyskunnan esimies voi purkaa paikallisyhteisön kanonisen lain tai muiden Pyhän istuimen antamien määräysten mukaisesti ilmoittamalla asiasta asianomaiselle.

Annettu Helsingissä, 29. heinäkuuta 2006

+ Józef Wróbel SCJ
Helsingin piispa
yhdyskunnan esimies

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi. Kotisivu henrik.catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.45 missa latina, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja ja perhemessu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe messu 18.00, ti, to messu 7.30. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

La 18.00 aattomessu, su 10.00 päämessu suomeksi, kirkkokahvit, su 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su englanti, 3. su vietnami, 4. su englanti, 5. su saksa), kirkkokahvit, su 18.00 iltamessu. Ma 13.30 messu, ti, to, pe 18.00 iltamessu, ke, pe 7.30 aamumessu. Ti 17.30 ruusukkorukous, to ja kuukauden 1. pe adoraatio. Rippitilaisuus ti ja la 17.30-18.00 ja sopimuksen mukaan. Confession Tues. and Sat. 17.30-18.00 and by appointment.

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi.

Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi tai latinaksi/Mass in English or Latin. Ma, ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.30 iltamessu. To 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi.

Su 10.30 päämessu. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä/daily Masses in Finnish generally: ma/Mon 18.00 (sisarten kappelissa/in sisters' Chapel, Kalervonkatu 6), ti/Tue 7.00, ke/Wed 18.00, to/Thu 7.00, pe/Fri 7.00, la/Sat 18.00 englanniksi/in English. Seuratkaa poikkeukset kirkon ilmoitustaululta. (Please check the schedule on the information board in the church or at: olavi.catholic.fi). Rippitilaisuus sopimuksen mukaan.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu risti.catholic.fi.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu englanniksi/Mass in English. Ke 17.40 iltarukous, pe 18.30 adoraatio. La messu kysy papilta. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. su) tai 18.00 (3. ja 4. su) päämessu kirkossa, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 045-1226365. Sähköposti perhe@catholic.fi. Kotisivut perhe.catholic.fi

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, to, pe 17.00 iltamessu. Ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

22.9. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
23.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.45 lat/esp, 11.00 päämessu ja vahvistuksen sakramentti, 12.30 messu venäjäksi, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
25.9. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu
30.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, Pyhän Henrikin seuran syysmarkkinat, 18.00 iltamessu
1.10. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntasaliissa
6.10. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
7.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu
9.10. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu
13.10. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.45 lat/ranska, 11.00 päämessu, 10.30-13.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

Pyhän Marian seurakunta

22.9. la 18.00 iltamessu
23.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
24.9. ma 14.00 maanantaiklubi
29.9. la lauantaikurssi/lördagskursen Englantilaisessa koulussa 10.00-14.00, 9.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 11.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu
30.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 18.00 iltamessu
1.10. ma 14.00 maanantaiklubi, 18.30 johdantokurssi Pyhän Henrikin kirkolla
5.10. pe 18.00 Jeesuksen pyhän sydämen messu, 18.30 adoraatio
6.10. la 18.00 iltamessu
7.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 18.00 iltamessu
8.10. ma 14.00 maanantaiklubi
13.10. la 10.00 ensikommunio-opetus seurakuntasaliissa, 18.00 iltamessu
14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 Ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

21.9. pe 17.00 katekeesi Porissa, 18.00 messu Porissa
22.9. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu, 17.00 messu puolaksi
23.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 14.00 messu Eurajoella, 18.30 Mass in English
25.9. ti 19.00 informaatiokurssi
26.9. ke 18.00 messu espanjaksi
30.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
2.10. ti 19.00 miestenpiiri
5.10. pe 18.00 messu Naantalissa Pyhän Birgitan kirkossa
7.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, seurakuntamme nimikkojuhla, 18.30 messu latinaksi
9.10. ti 19.00 teologinen opintopiiri
13.10. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 12.00 messu vietnamiksi, 14.00 messu Eurajoella, 18.30 Mass in English

DIASPORA

Ahvenanmaa: 13.10. la 10.00
Eurajoki: 23.9., 14.10. su 14.00
Naantali: 5.10. pe 18.00
Pori: 21.9. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

22.9. la 18.00 Mass in English
23.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 päämessu
29.9. la 9.45 uskonnonopetus Savonlinnassa, 11.00 messu Savonlinnassa (vahvistuksen sakramentti), 18.00 Mass in English in Jyväskylä
30.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa
4.-7.10. Missio Jyväskylä
5.10. pe 18.00 messu Kiteellä
6.10. la 9.45 uskonnonopetus Joensuussa, 11.00 messu Joensuussa, 16.00 messu Varkaudessa, 18.00 Mass in English
7.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.00 messu Miikkeliissä
8.10. ma ruusukkorukouksen Neitsyt Maria, muistopäivä: 18.00 messu sisarten kappelissa/Mass in sisters' chapel
11.10. to 14.00 Seniorien kokous
13.10. la lauantaikurssi, 12.15 messu, 18.00 Mass in English
14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu

DIASPORA

Kitee (ev.-lut. kirkko, Savikontie 5) pe 18.00: 5.10., 9.11., 30.11.
Joensuu: (ort. kirkon seurakuntasali, Kirkkokatu 32) la 11.00 (uskonnonopetus 9.45): 6.10., 10.11., 1.12.
Varkaus (ort. kirkko, Taipaleentie 26) la 16.00: 6.10., 10.11., 1.12.
Miikkeli (ev.-lut. tuomiokirkon krypta Savilahdenkatu 20) su 16.00: 7.10., 11.11., 2.12.
Savonlinna (ort. rukoushuone, Erkonkatu 11) la 11.00 (uskonnonopetus 9.45): 29.9. vahvistuksen sakramentti, 27.10., 24.11., 15.12.
Kuopio (ort. tuomiokirkon seurakuntasali, Snellmaninkatu 8) su 16.00: 30.9., 28.10., 25.11., 16.12.

Lasten uskonnonopetus Jyväskylässä:
13.10., 17.11., 8.12.

Seniorit:
11.10., 8.11., 13.12.

English Mass:
Mass in English every Saturday at 18.00.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

22.9. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
23.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English
26.9. ke 18.30 johdantokurssi katoliseen uskoon
30.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English
3.10. ke 18.30 esitelmä pyhiinvaelluksesta Fatimaan ja sen pyhäkön sanomasta, isä Toan Tri Nguyen
6.10. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
7.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English
10.10. ke 18.30 johdantokurssi katoliseen uskoon
13.10. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English

DIASPORA

Hämeenlinna (Matti Alangonkatu 11) su klo 15.00: 7.10., 4.11., 2.12.
Lapua: 22.9. la 9.00, 13.10. la 9.00, 27.10. la 12.00, 17.11. la 9.00, 8.12. la 9.00, 26.12. ke 9.00.
Kokkola (Katariinankatu 3): su klo 16.00: 30.9., 11.11.
Kurikka la klo 18.30: 22.9., 13.10., 27.10., 17.11., 8.12., ti 25.12 klo 17.00.
Pietarsaari (Kappelitie 5) klo 12.00: la 22.9., su 30.9., la 13.10., la 17.11., la 8.12., ke 26.12.
Vaasa (Koulukatu 45) la klo 16.00: 22.9., 13.10., 27.10., 17.11., 8.12., ke 26.12. klo 16.00.

Seurakuntamme papit viettävät messuja myös Kristiinankaupungissa, Seinäjoella ja Körstnesissä. Messujen päivämäärä ilmoitetaan paikallisille katolilaisille pari-kolme viikkoa ennen messua.

Tampereen seurakunnan 50-vuotisjuhla:

Pyhän ristin seurakunnan juhlamessu oli kerännyt pienen kirkkosalin ääriään myöten täyteen ihmisiä. Juhlapäivän tunnelmaa kuvasi yksi sana ylitse muiden: kiitollisuus.

Tampereen Pyhän Ristin seurakunta vietti viisikymmenvuotisjuhlaa 9.9.2007. Viisikymmentä vuotta on huomattavan pitkä aika. Noina vuosina Hattulan keskiaikaisen pyhiinvaelluskirkon perinnettä jatkavasta Tampereen Pyhän ristin kirkosta ja seurakunnasta on kasvanut vilkas keskus, jossa seurakuntalaiset osallistuvat pyhään eukaristiaan, tapaavat toisiinsa ja toimivat seurakunnan yhteiseksi parhaaksi monin eri tavoin. Juhlapäivän iloa lisäsi alkusyksyn auringon kirkas säteily, joka ei olisi voinut olla sähkövämpi.

Kirkkoherra, isä **Zenon Strykowski** SCJ oli järjestänyt lämpimän juhlan seurakunnalle. Juhlamessua vietettiin tavallista runsaslu-

kuisemmalla joukolla monien kutsuvieraiden läsnä ollessa ja piispa **Józef Wróbelin** SCJ ollessa pääselebranttina entisten kirkkoherrojen, kappalaisten ja vierailevien Jeesuksen pyhän sydämen pappien avustamana. Messun jälkeen seurakuntalaiset ja vieraat siirtyivät aurinkoisessa säässä kävelen hotelli Tammeriin juhlalounaalle.

Hotelli Tammerilla on perinteistään ja herkullisesta ruoastaan tunnettu ravintola, joka ei pettänyt juhluvieraita tälläkään kerralla. Pöydissä keskusteltiin iloisesti menneistä ja nykyisistä ajoista maukkaita ruokalajeja nautittaessa. Eräs juhluvieraista muisteli viidkymmenen vuoden takaista seurakunnan perustamisen juhlaa samassa paikassa.

Hän oli osallistunut tuohon tilaisuuteen pikkutyttönä isänsä kanssa, ja silloin ravintola oli tarjoillut osanottajille juhlanan kahvipöydän monine herkuineen.

Juhlalounaan lisäksi tilaisuudessa saatiin nähdä seurakunnan nuorten esittämä vaikuttava kuvaelma rististä ja pyhästä Helenasta. Kutsuvieraina olleet luterilaisen ja ortodoksikirkon edustajat toivat sydämelliset tervehdyksensä juhlivalle seurakunnalle ja käsittelivät puheissaan erityisesti omaa ja yhteisöjensä suhdetta Tampereen katoliseen kirkkoon. Kirjan Athos-vuoren luostarien taiteesta seurakunnalle lahjaksi ja muistoksi ojensi ortodoksikirkon kirkkoherra **Markku Toivanen**. Toisen arvokkaan lahjan ojensi lu-

terilaisen Harjun seurakunnan kirkkoherra **Veli-Pekka Järvinen**. Se oli Tampereen Tuomiokirkon satavuotismuistikirja Syntisen kaunis ja pyhä, Sata vuotta Tampereen Tuomiokirkon historiaa, teos joka kertoo Tampereen kristittyjen arvokkaan keskipisteen kohtaloista sadan vuoden ajalta. Pastori **Antti Saarema** Kirkon Tutkimuskeskuksesta tervehti juhlijaa seurakuntaa ja muisteli omaa kasvuaan ekumeenisessa hengessä. Juhlan päätteeksi englantilaisen koulun opettaja **Jamie Mäkinen** yhdessä perheensä kanssa esitti viehättäviä amerikkalaisia hengellisiä lauluja, jotka jäivät soimaan juhluvieraiden mieliin.

Pieni katolinen yhteisö Tampereen kristillisten

täynnä kiitollisuutta

Piispan saarna juhlamessussa sivulla 7.

Juhlamessun vietti Helsingin piispa Józef Wróbel SCJ monien aikaisempien Tampereen seurakunnan kirkkoherrojen ja kappalaisten sekä Jeesuksen pyhän sydämen pappien avustamana, vasemmalta: isä Kazimierz Lewandowski SCJ, isä Zdzislaw Huber SCJ, isä Peter Gebara SCJ, isä Zenon Strykowski SCJ, piispa, isä Ryszard Miś SCJ, isä Wieslaw Swiech SCJ ja isä Rafał Czernia SCJ.

kirkkojen joukossa on ollut yhtenä monien muiden kristillisten kirkkokuntien kanssa osallisena ekumeenisessa elämässä. Tämä kristittyjen yhteys on merkinnyt lämmintä hyväksyntää toisten kirkkojen ja yhteisöjen taholta, jonka on voinut kokea lisääntyvän vuosien kuluessa. Sama ykseyden henki kuvastui yhdessä vietetyssä juhlassa, ja seurakunnan jäsenet muistavat kirkkokuntien edustajien kauniita sanoja pitkään.

Kun insinööri **Reinhold Resch** muisteli seurakunnan alkuvaiheita Hospits Emmauksessa vietetyistä messuisista ja Näsilinnankadun kappelista nykyaikoihin asti, mieleen nousi menneisyyden ääniä ja kasvoja: Jeesuksen pikkusisar Aleth Marien

iloiset silmät ja lempeä sydän. Hän rakasti kaikkia ja oli kiinnostunut kaikista tapaamistaan ihmisistä. Lectori Evi Koski, rohkea ja luja opastaja, jonka neuvot eivät koskaan olleet turhia. Myös monet muut, papit ja uskovat kumppanit, ovat merkittäväällä tavalla jakaneet vuosien mittaan hengellistä perintöään muiden kanssa. He ovat olleet esimerkkejä, joiden viitoittamaa tietä on hyvä kulkea. Jotkut heistä ovat jo siirtyneet ajasta ikuisuuteen, mutta odottavat meitä siellä ja siunaavat meitä rukouksissaan.

Juhlamessun vuorosalmin sanoin rukoilemme kiitollisina Herraa, että hän auttaisi seurakuntaamme tulevinakin vuosina:

**Ravitse meitä armollasi joka aamu,
niin voimme iloita elämämme päivistä.
Herra, meidän Jumalamme, ole lempeä meille,
anna töllemme menestys, siunaa kättemme työ.**

Elina Grönlund

Pikkukuvissa esiintyvät juhlan järjestelyistä päävastuun kantanut Tampereen seurakunnan kirkkoherra isä **Zenon Strykowski** SCJ sekä seurakunnan aikaisempi kirkkoherra (1984-1993) isä **Ryszard Miś** SCJ.

Kolumni ”Me pääsimme pakoon niin kuin lintu pyytäjän paulasta” (Ps. 124:7)

Kuvitelkaa miten hätäntyneenä eläin, joka on tottunut elämään vapaudessa, liikkuu ympäri häkkiään tai miten levottomasti lintu, joka on menettänyt vapautensa, lennähtelee häkkinsä seinille etsiessään paikkaa, mistä päästä vapauteen, mutta ei löydä. Pyydystäjän häkissä oleminen on vertauskuva ihmisestä, joka syystä tai toisesta on menettänyt elämän vapauden eikä enää tiedä, miten pääsisi umpikujastaan. Niin psalmi 124 ilmaisee Israelin luottamuksen Jumalaan. Hän vie aina vapauteen. Hän tulee avuksi niille, jotka kääntyvät hänen puoleensa.

Hän oikeastaan ei osaa vihata ketään.

Ihminen tarvitsee vapautta niin kuin kotka taivaalla toteuttaakseen itseään Luojalta saamansa olemuksen mukaan. Vapaus on arvokas asia, joka tekee ihmisestä ihmisen. Siksi vapaus kuuluu ihmisoikeuksiin. Mutta mitä sellainen julistus auttaisi, jos toiset eivät antaisi sitä muille. 60-luvulla syntyi niin sanottu vapautuksen teologia Etelä-Amerikassa tieksi pientilallisten vapauttamiseksi monikansallisten yritysten kasvavasta taloudellisesta ylivallassa. Jo keskiajalla kirkonopettaja pyhä Tuomas Akvinolainen opetti, että tietty hyvinvointitaso vapauttaa niin ihmisiä kuin kansoja ihmisarvoista elämää varten. Vapautuksen teologian tavoite oli juuri tämä: varustaa henkisesti ja hengellisesti köyhiä talollisia niin, ettei heistä tulisi maansa teollistumisprosessin uhreja. Rohkeasti he ottivat kohtalonsa omiin käsiinsä. Tutkiessaan yhdessä Raamatun pyhiä kirjoituksia he löysivät myös apua Jumalalta, hyviä ohjeita tilansa parantamiseksi. Valitettavasti aikoinaan liikettä pidettiin kommunistisena peitejärjestönä, mikä pani sen valistustyön huonoon valoon ja heikensi sen vaikutusta. Mutta nykyglobalisaation ja markkinatalouden aikana tämä vapauden teologia on uudelleen tullut ajankohtaiseksi – ehkä hiukan toisella tavalla kuin ennen – kun se haastaa maailman kehityksen vaikutusvaltaisia henkilöitä päätösten teossa aina pitämään silmällä ihmisten ihmisarvoa ja harkitsemaan, miten he voisivat parhaiten vahvistaa sitä koko maailmassa.

Nykyisin on paitsi talouselämän vapautuksen myös toisenlaisen vapautuksen tarve: itse ihmiselämän vapautus. Tämä tarve koskee kaikenlaisia riippuvuuksia, jotka ovat riistäneet monilta ihmisiltä elämän ilon, koska riippuvuus on vähentänyt, joskus jopa kokonaan poistanut ihmisen elämästä vapauden valita oikea elämänsuunta ja elämän korkeiden päämäärien tavoittelun. On siis autettava heitä irrottautumaan näistä ihmisarvon vastaisista riippuvuuksista.

Jotkut ovat riippuvaisia yhteiskunnan trendeistä ja ympäristönsä mielipiteistä niin, että he eivät voi enää elää omaa elämäänsä. Pikemminkin heitä ikään kuin eletään.

Toiset ovat tulleet vallan- ja kunnianhimojen uhreiksi niin, että he kaikin kustannuksin haluavat miellyttää kanssaihmiään tai nauttia siitä, että heitä pelättäisiin.

Toiset taas ovat riippuvaisia nautinnonhimon eri lajeista kuten alkoholin, tupakan, huumeitten, seksin tai syömisen. Ilmeisesti ihmisen on vaikea arvokkaasti ja kohtuullisesti nauttiakaan kaikesta, mikä tekee elämän tässä ajassa miellyttäväksi.

Toisaalta on sääli näitä hyväntahtoisia auttajia, joita hävettää läheisen riippuvuuden tila. Sinisilmäisyydessään he ajattelevat, ettei ole muuta terapiaa kuin kestää kärsivällisesti sairastuneen lähimmäisen oikkuja. Häpeissään he pyrkivät vielä peittämään ne naapureilta. Kuitenkin hyvän auttajan on oltava varuillaan, ettei hänestä tulisi avustamansa orja. Vasta kun ihminen vapaasti osaa nauttia elämän antimista, hänen suuhunsa ei jää jälkeensä mitään pahaa makua tai hänen sydämeensä omantunnon vaivoja!

Loppujen lopuksi vapauden suurin ongelma eivät ole kansojen taloudellisen itsenäisyyden tai ihmisen tahdon vapaat valinnat, vaan se, miten hän käyttää sitä lahjaa arvokkaasti ja on sen lisäksi siinä oma itsensä, Jumalan todellinen kuva. Jumala ja hänen Poikansa perustama kirkko eivät ole esteenä ihmisen vapaudelle, kuten joskus väitetään, vaan ihmiset. Heidän itsekkiä valintansa, ts. synnit, ja niiden pahat seuraukset maailmassa ja yhteiskunnan niin sanotut ”syntiset” rakenteet, kaipaavat paljon korjaus- ja vapautusyötä, sekä henkilökohtaisia parannuksen- ja sovinnontekoja että rakentavia uudistuksia yhteiskuntaelämässä. Sillä tavalla ihmisissä säilyy ja vahvistuu se todellinen vapaus, jota varten Jumala on luonut meidät. Jumalan rakkauden kauneimpia ominaisuuksia on se, että hän vapaasti rakastaa meitä ihmisiä niin kuin hänessä itsessään Isä, Poika ja Pyhä Henki rakastavat toisiaan äärettömästi. Taivaallinen Isä haluaa vapauttaa meidän elämämme kaikki alueet antamalla meille osan omasta rakkaudestaan, jotta eläisimme täyttä elämää ja rakastaisimme häntä vapaasti ja kaikesta voimastamme, koko sydämeistämme ja lähimmäisiämme niin kuin itseämme.

isä Frans

In memoriam

Anna-Lisa Österberg

Anna-Lisa Österberg har nyligen dött i Jyväskylä efter en lång sjukdom.

Hon var född i Helsingfors men tillbragte en stor del av sitt liv i Österbotten. Hon var lektor i svenska vid Närpes gymnasium och mycket uppskattad av sina elever. År 1967 blev hon upptagen i kyrkan men bosatt i Närpes hade hon sällan tillgång till mässan. Hon hade dock lyckan att på tidigt stadium lära känna Birgit Klockars och bli vän men henne. Men efter sin makes död flyttade hon till Jyväskylä där en av hennes döttrar bodde med sin familj och där det ju också fanns en katolsk kyrka.

Förutom skolarbetet upptogs hennes tid av författande. Enligt uppgift har hon skrivit 9 böcker, dels dikter och dels prosa. Hon hade en stark känsla för modersmålet och språket i hennes artiklar var omväxlande och livfullt.

Det tog rätt lång tid för henne och mig att komma över tröskeln till vänskap. Jag har en känsla av att hon var mycket försiktig med att öppna sig för nya människor. Men när vi blev vänner blev våra brev- och telefonkontakter ett berikande inslag i mitt liv. När hon ej mera orkade skriva till mig saknade jag dem mycket.

Må hon vila i frid.

Märta Aminoff

*”Katsokaa, kuinka suurta rakkautta
Isä on osoittanut meille.” (1. Joh. 3:1)*

URSULIINISARET KUTSUVAT
KAIKKI HALUKKAAT MUKAANSA

RETRETTIIN
STELLA MARIKSEEN 27.-31.12.2007

Retretin pitää isä Adrian Borst SCJ.

Ilmoittautumiset Stella Marikseen:
puh. 019-335793, e-mail: stellamaris@elisanet.fi

Retretin hinta 100 e.
Pankkiyhteys: Sampo 800010-1811612

Sunnuntai – Herran päivä

Puolitoista vuotta ennen riemuvuoden alkua, toukokuussa 1998 paavi Johannes Paavali II julkaisi apostolisen kirjeen *Dies Domini* eli Herran päivä. Tämä kirje muistuttaa kristityille, miten olennainen ja tärkeä sunnuntai on kristinuskossa ja meidän elämässämme.

Huomaamme, että nykyään sunnuntai on myös meidän yhteiskunnassamme jollakin tavalla menettänyt todellisen merkityksen ja tarkoituksensa. Viikonloppu, ”weekend” on täynnä erilaisia tilaisuuksia, toimintoja ja ostoksille menoa. Järjestetään kulttuuritapahtumia, poliittisia kokoontumisia ja monenlaisia kisoja. Tässä on nähtävissä sosiaalinen ja kulttuurinen ilmiö, joka on monelle hyvä asia. Mutta sunnuntai ja sen oikea vietto unohtuvat usein ihmisen mielestä monien menojen takia. Sunnuntaista on tullut viikon viimeinen päivä, viikon päätöspäivä.

Katolilaisten diasporatilannekin vaikeuttaa sunnuntain viettoa ja lepoa. Meidän tulee uudelleen löytää sunnuntain merkitys, sen salaisuus ja syy, miksi me vietämme sunnuntaita. On ymmärrettävä pyhäpäivän ratkaisevan suuri merkitys kristillisessä ja inhimillisessä elämässä.

Sunnuntai on kristillisen elämän keskus ja sen ydin. ”Tämä päivä on peräisin itse Kristuksen ylösnousemuksen päivästä. Tätä päivää nimitetään siis oikeutetuksi Herran päiväksi tai sunnuntaiksi. Se on koko liturgisen vuoden perustus ja ydin” (Konstituutio *Sacrosanctum Concilium* pyhästä liturgiasta, nro 106). Apostolisen kirjeen lukujen nimet kertovat hyvin paljon sunnuntain keskeisestä merkityksestä jokaiselle kristitylle. Ne tuovat esiin selkeästi sunnuntain sisällön ja tärkeyden kristillisessä elämässä. Tästä syystä kerron hyvin lyhyesti näistä. Ne täytyy lukea kokonaisuutena.

Georges Seuratin kuvaus sunnuntai-iltapäivän vietosta.

Sunnuntai on *Dies Domini* eli Herran päivä

Sunnuntaita vietetään Jumalan koko luomistyön kunniaksi ja muistamiseksi. Jumalan työ ja hänen toimintansa ovat sitten esimerkki meille. ”Jumala oli saanut työnsä päätökseen ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi kaikesta työstään. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstään” (1. Moos. 2, 2-3). Sunnuntai on päivä, jona muistetaan Jumalan suuria tekoja. Silloin on lepopäivä ja sitä juhlietaan Jumalan lahjana. Herran päivä ulottuu aina luomiseen asti ja raamatulliseen ”Jumalan levon” salaisuuteen.

Sunnuntai on *Dies Christi* eli Kristuksen päivä

Sunnuntaihin kuuluu sanoma Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksesta. Se on Uuden Testamentin pohjalta jokaviikkoisen pyhäpäivän sisältönä. Luomisen ja ylösnousemuksen välillä

on myös tiivis yhteenkuuluvuus. Siksi sunnuntaita kutsutaan valon ja tulen päiväksi. Jeesus Kristus on maailman ja meidän valomme. Sunnuntai on Pyhän Hengen lahja meille. Sunnuntai on myös uskon ja toivon päivä. Sen vietto on kristillisen identiteetin peruselementti.

Sunnuntai on *Dies Ecclesiae* eli Kirkon päivä

Sunnuntain sisällöstä puhuu kauniisti konstituutio Kirkosta, *Lumen gentium*: ”Kristus noustuaan kuolleista vuodatti opetuslapsiinsa eläväksi tekevän Henkensä ja perusti hänen kauttaan ruumiinsa, eli Kirkon, kaikenkäsittäväksi pelastuksen sakramentiksi. Ravitsemalla heitä omalla ruumiillaan ja verellään hän tekee heidät osallisiksi omasta kirkastetusta elämästään. Näin luvattu uudistus, jota odotamme, on Kristuksessa jo alkanut” (nro 48). Pyhään messuun kokoontuminen, eukaristian vietto on sunnuntain sydän ja ydin. Se on perusta koko kristilliselle elämälle ja samalla sen vah-

vistus.

Sunnuntain viettoon liittyy myös muita ulottuvuuksia. Sen pitäisi olla koko perheen yhteinen lepo- ja vapaapäivä. Jonkinlainen yhteinen rukoileminen kotona loisi tuntoa siitä, että on erilainen päivä kuin arkena. Sunnuntaina perhe voi mennä yhdessä kirkkoon ja näin syntyy tapa osallistua seurakunnan elämään. Alkukirkosta lähtien muistutetaan uskovaisia eukaristian vieton tärkeydestä ja myöhemmin velvollisuudesta osallistua sunnuntain messuun (vrt. Apostolinen Didaskalia, v.300 Elviran ja v. 506 Agden kirkolliskokoukset).

Sunnuntai on *Dies hominis* eli ihmisen päivä

Sunnuntain eukaristian vietto on ilon ja riemun päivä. Se on Herran ylösnousemuksen päivä. Herramme voitti kuoleman ja antoi meille elämän. Sunnuntai on paitsi levon päivä myös lähimmäisvastuun päivä. Meidän tulee katsoa ympärillemme, onko lähellämme sairaita, vanhuksia ja yksi-

näisiä, lapsia ja pakolaisia. Sunnuntain eukaristia velvoittaa meitä auliisti antamaan apua ja tukea niille, joilla on elämässä vaikeaa. Tällä tavoin sunnuntai on myös rakkauden ja oikeudenmukaisuuden päivä.

Sunnuntai on *Dies dierum* eli päivien päivä

Kristillinen sunnuntai on saanut alkunsa Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksesta. Kristus on tulossa takaisin, meidän täytyy olla tietoisia siitä, että ”maailman aikojen loppukausi on siis jo tullut” (*Lumen gentium*, 48, vrt. 1 Kor 10,11). Kirkkovuosi on muodostunut oikeastaan jo varhain. Jo 200-luvulla kristityt ovat viettäneet jokavuotista pääsiäistä ja ennen sitä paastoa. Kirkko on nähnyt ”oikeaksi kunnioittaa Jeesuksen Kristuksen pelastustyötä muistamalla sitä määrättyinä päivinä vuoden kuluessa. Koko Kristuksen salaisuuden se vuoden kuluessa levittää nähtäväksi lihaksitulemisesta ja syntymästä aina taivaaseen astumiseen ja helluntaipäivään sekä autuaallisen toivon ja Herran tulemisen odotukseen asti” (*Sacrosanctum Concilium*, nro 102). Kirkkovuoden juhlat ja pyhäpäivät seuraavat pelastushistorian tapahtumia ja tekevät ne meille tutuiksi ja rakkaiksi.

Sunnuntai, jonka traditio on antanut meille, lahjoittaa todella suuren hengellisen rikkauden koko elämäämme. Me kolmannen vuosituhannen kristityt kohtaamme jokaisena sunnuntaina ylösnousemisen Kristuksen eukaristiassa. Häneltä saamme rakkautta, armoa ja voimaa todistaa Hänestä. Koetamme rakentaa yhteistä elämäämme Hänen opetustensa ja esimerkinsä mukaan. Myös pyhäpäivän viettossa.

Wieslaw Swiech SCJ

”Meidän tulee uudelleen löytää sunnuntain merkitys, sen salaisuus ja syy, miksi me vietämme sunnuntaita. On ymmärrettävä pyhäpäivän ratkaisevan suuri merkitys kristillisessä ja inhimillisessä elämässä.”

III europeiska ekumeniska mötet i Sibiu, Rumänien

Med presentationen av ett budskap avslutades på söndagen i Sibiu, i Rumänien, det tredje europeiska ekumeniska mötet, i vilket drygt 2.000 katolska, ortodoxa, anglikanska och protestantiska representanter har deltagit. I dokumentet framhåller man, att vi kristna är trovärda i "vårt vittnesbörd om hopp och enhet för Europa och världen ... endast om vi kommer att fortsätta vår pilgrimsfärd till en synbar enhet". Således finns det inget alternativ till dialogen och trots "det smärtsamma såret", som delningen utgör, är Kristi lärjungar kallade till att söka ett brett samtycke vad gäller de moraliska värden, som härrör från Evangeliet och en trovärd kristen livsstil, som med glädje vittnar om Kristi ljus för ett sekulariserat samhälle.

Budskapet framlägger tio rekommendationer - främst nödvändigheten av att "förkunna Kristus såsom Ljuset och världens Frälsare" - fortsätta den teologiska dialogen och öka tillfällena till gemensam bön och möjligheterna till utbildning i ekumenik på alla nivåer. Man framhåller de kristnas gemensamma engagemang för freden, rättvisan, kampen mot fattigdomen, försvaret av Skapelsen och respekten för minoriteterna. I budskapet uttrycks det oro "för den nya upprustningen. Våldet och terrorismen i religionens namn är en förnekelse av religionen", står det i budskapet.

Och signifikativt är vad man sedan skriver i budskapet - att "varje människa har skapats till Guds avbild och likhet och skall åtnjuta samma slag av respekt och kärlek - bortsett från olikheterna i tro, kultur, ålder eller etniskt ursprung - från befruktningen till den naturliga döderna".

Det fanns i Sibiu två katolska delegater från Finland, **Marjatta Jaanu-Schröder** och **Khanh Nguyen**.

KATT/RV

Pyhän isän tervehdysviesti Sibiun kokouksen osallistujille

Tervehdin sydämellisesti kaikkia Sibiussa vietettävän Euroopan kolmannen ekumenisen kokouksen delegaatteja ja osanottajia, jotka työskentelevät Euroopan uudelleen evankelioimisen kannalta tärkeän teeman "Valo loistaa kaikille ihmisille, Euroopan uudistumisen ja ykseyden toivo" ympärillä ja ovat ottaneet tehtäväkseen "tunnustaa aina uutta valoa ristiinnaulitussa ja ylösnousseessa Kristuksessa tiellä Euroopan kristittyjen väliseen sovintoon".

Tervehdin teistä jokaista ja teidän kauttanne esitän tervehdykseni Euroopan iispainkokousten neuvostolle ja Euroopan kirkkojen konferenssille. Vilpitön toivomukseni on, että tämä tärkeä kokous myötävaikuttaisi siihen, että kuljemme eteenpäin ekumeenisella tiellä, jotta saavutettaisiin jälleen kaikkien kristittyjen näkyvä ykseys. Tämä on tärkeä pastoraalinen tehtävä, jota olen halunnut painottaa pontifikaattini alusta asti. Huoli kaikkien kristittyjen näkyvästä ykseydestä on olennainen, jotta Kristuksen valo voisi loistaa kaikille ihmisille.

Kuten kunnioitettu edeltäjäni paavi Johannes Paavali II huomautti: "Katolinen kirkko sitoutui Vatikaanin II kirkolliskokouksessa lähtemään ekumenian tielle, eikä se aio kääntyä siltä takaisin. Se kuuntelee Herran Henkeä, joka opettaa lukemaan tarkkaavasti ajan merkkejä" (*Ut unum sint*, 3). "Usko Kristukseen merkitsee ykseyden

tahtomista; ykseyden tahtomista" (*sama*, 9). Tästä tietoisena katolinen kirkko kulkee jo eteenpäin täynnä luottamusta kristittyjen ykseyden ja yhteyden tiellä, joka tosin on vaikea mutta täynnä iloa (vrt. *sama*, 2).

Kuinka monet "ajan merkit" ovat rohkaisseet ja tukenneet meitä tällä tiellä menneinä vuosikymmeninä ja menneissä eurooppalaisissa ekumeenisissa kokouksissa Baselissa (1989) ja Grazissa (1997) aina *Charta Oecumenican* allekirjoittamiseen asti Strasbourgissa (2001)! Myös lukuisat ekumeeniset tapaamiset ja juhlat sekä paikalliset ja kansainväliset, kärsivällisyyttä vaatineet teologiset keskustelut ovat olleet rohkaisevia merkkejä ja "tehneet kirkon yhä enemmän tietoiseksi siitä, että se on ykseyden salaisuus" (*Novo millennio ineunte*, 48). Todellinen dialogi syntyy vasta, kun ei ole ainoastaan sana vaan myös kuuleminen, ja missä on kuuleminen, siellä on myös kohtaaminen, ja missä on kohtaaminen, siellä on myös yhteys ja yhteydessä tapahtuu ymmärtäminen kristittynä olemisen syventymisenä ja muuttumisena. Siten dialogi ei koske ainoastaan tietämisen aluetta ja sitä, mitä voimme tehdä. Se pikemminkin saattaa uskovan ihmisen ja jopa Herran itsensä puhumaan keskuudessamme.

Kahden asian täytyy olla suuntaantavanavaivannäösämme: totuuden dialogin ja

tapaamisen veljellisyyden. Niitä tarvitaan hengellisen ekumenian perustaksi. Jo Vatikaanin II kirkolliskokous sanoi: "Tätä sydämen kääntymystä ja pyhää elämänvaellusta sekä kristittyjen ykseyden puolesta kannettuja yksityisiä ja julkisia rukouksia on pidettävä ikään kuin koko ekumeenisien liikkeen sieluna." (*Unitatis redintegratio*, 8). Rukous ykseyden puolesta muodostaa ekumeenisien liikkeen kuningastien. Se johtaa Euroopan kristityt luomaan uuden katseen Kristukseen ja hänen kirkkonsa ykseyteen. Lisäksi se tekee kykeneväksi kohtaamaan kipeät muistot, joita Euroopan historiasta ei puutu, samoin kuin yhteiskunnalliset taakat nykyään laajalle levinneen relativismin aikakaudella. Jokaisena aikana on ollut rukouksen ihmisiä, joihin kuuluvat kaikkien tunnustuskuntien lukuisat veritodistajat, sovinnon ja ykseyden pääasialliset rakentajat. He inspiroivat jakaantuneita kristittyjä etsimään sovinnon ja ykseyden tietä.

Meidän kristittyjen täytyy olla tietoisia tehtävästämme antaa Euroopassa ja koko maailmassa ääni hänelle, joka sanoi: "Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo" (Joh. 8:12). On meidän tehtävämme sytyttää Kristuksen valo loistamaan tämän ajan miesten ja naisten edessä: ei oma valomme vaan Kristuksen valo. Pyytäkäämme Jumalalta ykseyttä ja rauhaa Euroopan

ihmisille ja julistakaamme olevamme valmiit työskentelemään maanosamme todellisen yhteiskunnallisen kehityksen puolesta niin idässä kuin lännessä. Sibiun kokouksessa saavutetaan varmasti arvokasta tietoa Euroopan erityisen kutsumuksen kehittämiseksi ja syventämiseksi; se voi sitten auttaa luomaan parempaa tulevaisuutta Euroopan kansoille.

Toivotan Sibiussa kokoontuvalle Euroopan kolmannelle ekumeeniselle yleiskokoukselle onnistumista siinä, että se voisi luoda tilaa ykseyden kohtaamiselle legitimiissä monimuotoisuuksissa.

Keskinäisen luottamuksen ilmapiirissä ja tietoisinä siitä, että yhteiset juuret ovat paljon syvemmällä kuin jakaantumisemme, murtuu väärä itseriittoisuus, ylitetään vieraus ja koetaan hengellisesti uskon yhteinen perustus. Eurooppa tarvitsee kohtaamispaikkoja ja Hengen johtamia yhteyden kokemuksia uskossa. Rukoilen Jumalaa, että hän antaisi Henkensä kautta teidän kokontumisenne Sibiussa muodostua sellaiseksi paikaksi.

Kristuksen valo valaiskoon Euroopan tietä! Herra siunatkoon teidän perheitänne, yhteisöjänne, kirkkojanne ja kaikkia niitä, jotka Euroopan alueella tunnustautuvat Kristuksen opetuslapsiksi.

Castel Gandolfossa
elokuun 20. päivänä 2007

Paavi Benedictus XVI

Ekumenia, Agricola ja kubbataiteet

Ekumeeninen seminaari 19.-20.10.2007 Turussa

Perjantai 19.10.

- 16.00 Ilmoittelu- ja kahvi
- 16.30 **Agricolan elämäntapa- ja elämäntapa-**
- 16.30 **PK:n juhlaseminaari**, professori Antti Kallonen
- 17.30 **Mikael Agricola -kappelin esitys (Tuusula)**
- Tuusulan kirkko, kirkon kirkko
- 18.00 **Ekumeeninen ehtoollisuus**
- 18.30 **PK:n julkaisun tunti**, Kallonen ja ekumeeninen työryhmä
- 19.00 **Ilta**
- 20.30 **Ohjelma- ja ohjelmakokous**, kirkon kirkko
- PK:n kirkon kirkko, kirkko

Lauantai 20.10.

- 8.00 **Aamun aloitus**, kirkon kirkko
- 8.30 **Ilta**
- 10.00 **Ohjelma- ja ohjelmakokous**, kirkon kirkko
- Talvisen Maria Kinnin
- 11.30 **Lounas**, kirkon kirkko
- 12.00 **Ohjelma- ja ohjelmakokous**, kirkon kirkko
- Talvisen Maria Kinnin, Ohjelma- ja ohjelmakokous
- 13.00 **Ohjelma- ja ohjelmakokous**
- Talvisen Maria Kinnin, Ohjelma- ja ohjelmakokous
- 14.00 **Ilta ja päätös**

- Seminaari pidetään Turussa ja Ohjelma- ja ohjelmakokous, kirkon kirkko
- Ohjelma- ja ohjelmakokous, kirkon kirkko
- Ohjelma- ja ohjelmakokous, kirkon kirkko
- Ohjelma- ja ohjelmakokous, kirkon kirkko

Ilmoittelu- ja ohjelma- ja ohjelmakokous 19.-20.10.2007

Ohjelma- ja ohjelmakokous, kirkon kirkko

Lisätietoja: Ohjelma- ja ohjelmakokous, kirkon kirkko

Ungarilainen kirkko!

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirje-kuoressa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnuksella "lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mielenkiintoa ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Caritas-kuulumiset

Toimisto: Maneesikatu 2a, Kruununhaka, Helsinki, klo 8-13 tai sopimuksen mukaan, puh. 09-1357998, s-posti: info@caritas.inet.fi Kotisivut: www.caritas.fi

KATASTROFIKERÄYS

AASIAN TULVIEN UHREILLE

Sampo 800012-70154504, ref. 2383

SYKSYN OHJELMAA

11.10. Jäsenilta P. Henrikin srk-salissa klo 18.00

Proj. siht. Maiju Virtanen esittelee tämän vuoden tiedotustukihankkeen Ihmiskauppa kysynnän ja tarjonnan maastossa – Human trafficking - response of the market to the demand

8.11. Kummi-ilta P. Henrikin srk-salissa klo 18.00

Elokuun matkakuulumisia sanoin ja kuvin Ugandasta

25.11. Marrasmarkkinat / Bazar P. Henrikin srk-salissa 10.30-14.30

HYVÄN TAHDON TERVEHDYKSENÄ CARITAS-KAUPASTA

Caritas-kynttilöitä
Kynttilöitä karmeliittaluostarista
Ruusukkoja
Suklaata espanjalaisesta luostarista
Hygieniatuotteita ranskalaisista luostareista
Kookostuotteita ja silkikankaita Intiasta
DVD, Veli Musisin lapset, 34 min

"Mistä tulen ja mihin menen ..."

Marionetti- ja varjoteatterin avulla Charles de Foucauld'n kirjeenvaihto kertoo meille, miten etsivä ihminen löytää sisäisen rauhan.

Mitä ihmisen sisimmässä liikkuu? Kuinka jokainen ihminen etsikään onnea elämässään? Myös autuas veli Charles etsi palavasti onnea elämässään. Hän kirjoitti koulutoverilleen Gabriel Tourdesille koko elämänsä ajan, ja näiden kirjeiden pohjalta on syntynyt esitys, eräänlainen mietiskely, joka saa näyttämöilmaisun varjo- ja marionettiesityksen keinoin.

Kaksi Jeesuksen pikkusisarta tulee lokakuun alussa kymmenpäiväiselle vierailulle Suomeen. He tahtovat tämän esityksen avulla tuoda veli Charlesin ihmisten tietoisuuteen. Ennen Suomea he ovat kierrelleet monissa Euroopan maissa. Suomenkielinen esitys kestää noin 35 minuuttia. Esitystä edeltää pieni johdanto.

KANGASALLA lauantaina 6.10. klo 15.00 Nukketeatteritalo Parvulassa, Laiska-Jaakontie 15. **TAMPEREELLA** sunnuntaina 7.10. klo 12.00 (messun jälkeen) Pyhän ristin seurakunnassa. **TURUSSA** keskiviikkona 10.10. klo 19.00 (messun jälkeen) Pyhän Birgitan seurakunnassa. **HELSINGISSÄ** perjantaina 12.10. klo 19.00 (messun jälkeen) Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnassa ja lauantaina 13.10. klo 19.00 (messun jälkeen) Pyhän Marian seurakunnassa. Muista esiintymisistä voi tiedustella Jeesuksen pikkusisarilta: puh. 03-3182169.

Lokakuun alussa ilmestyy myös pikkusisar Cathyn kirjoittama ja Leena Kankaan suomentama kirja *Hengen matka* veli Charlesista ja pikkusisarten spiritualiteetista.

Hiippakunnan kalenteri

Pyydämme seurakuntia, sääntökuntia ja yhdistyksiä ilmoittamaan kaikki tarvittavat päivitykset ja muutokset hiippakunnan kalenteria varten täsmällisesti ja kirjallisesti Katoliseen tiedotuskeskukseen lokakuun 19. päivään mennessä.

10 ohjetta kristitylle

Kardinaali Stefan Wyszynski (1900-1981) jätti jälkipolville perinnöksi seuraavia mietteitään:

- 1 Kunnioita jokaista — Kristus asuu kaikissa. Ole huomaavainen — toiset ovat veljiäsi ja sisariasi.
- 2 Ajattele hyvää jokaisesta. Älä ajattele kestäkään pahaa. Yritä löytää jotakin hyvää pahimmistakin tilanteista.
- 3 Puhu aina hyvää toisista. Älä juoruile. Korjaa vääristä sanoista aiheutuneet haitat. Älä aiheuta riitaa ihmisten välille.
- 4 Puhu jokaiselle rakkaudella. Älä korota ääntäsi. Älä kiusaa muita. Älä kiroile. Älä saata ketään kyyneliin. Kehu lähimmäisiäsi. Ole hyväsydäminen.
- 5 Anna anteeksi, älä kannaa kaunaa. Ole aina ensimmäinen tarjoamaan sovintoa.
- 6 Toimi aina lähimmäisesi hyödyksi. Tee hyviä asiota toisille, kuten haluaisit itsellesikin tehtävän. Älä koskaan muistele, mitä toiset ovat velkaa sinulle, vaan mitä sinä olet velkaa heille.
- 7 Ole aktiivisesti myötätuntoinen kärsimyksen aikana. Ole nopea tarjoamaan lohdutusta, neuvoja, apua, ystävällisyyttä.
- 8 Tee työsi huolella — toiset hyötyvät sinun työstäsi hedelmistä, kuten sinäkin heidän.
- 9 Ole aktiivinen seurakunnassasi ja yhteisössäsi. Ole avoin sairaille ja köyhille. Jaa omastasi. Yritä nähdä ympärilläsi olevien tarpeet.
- 10 Rukoile kaikkien puolesta, myös vihollistesi.

Kutsu 16-20-vuotiaille ammattikoululaisille ja lukiolaisille Nuorten viikonloppuun Stelliksessä

perjantaista 9.11. klo 19.00
sunnuntaihin 11.11.2007 klo 15.00

Tulkaa keskustelemaan nuorena katolilaisena olemisesta nykymaailmassa ja kirkossa

Kaksi vuotta sitten täytin 70 vuotta ja sen yhteydessä monet hiippakuntalaiset muistivat minua lahjoillaan. Tuli kokoon sopiva rahasumma, jolla toivon mukaan voin järjestää Stella Mariksessa viikonlopputapaamisen teille. Mainittu ikäryhmä itsessään on tietysti liian suuri. Sen tähden tiedusteltuani eri tahoilta päätin rajoittaa kutsun ammattikoulussa oleviin opiskelijoihin ja lukiolaisiin. Löysin jo muutamia kokeneita aikuisia kuten Florence Schmitt, Marjatta Jaanu-Schröder ja sisar Theresa Jezl CPPS, joiden kanssa suunnitelimme viikonloppu ohjelman. Siihen ei ole osallistumismaksua.

Tilaa on ainakin 20 nuorelle. Stella Mariksen koko alatalo on käytettävissämme. Ymmärräthän, että ilmoittautuminen on sitova. Matkat on maksettava itse, toivottavasti voit järjestää sen. Uskon, että yksi este on jo voitettu, kun osallistumismaksua ei ole. Jos olet silloin vapaa ja kiinnostunut, ilmoittaudu minulle heti, viimeistään ennen lokakuun 7. päivää, Stellikseen, tai ota yhteyttä omaan kirkkoherraasi, jos haluat tietää, ketkä muut ovat lähdössä. Ilmoittauduttuasi saat minulta tarkemman ohjelmakirjeen.

Tervetuloa!

Isä Frans

Isä Frans Voss SCJ
Stella Maris
Sirkkoontie 22
09360 Koisjärvi
gsm 040-5278746
e-mail frans.voss@catholic.fi

Johdantokurssi katoliseen uskoon 2007 – 2008 Helsingissä

ALUSTAVA OHJELMA (muutokset mahdollisia)

- 3.9. Johdanto kurssiin, yleisiä tietoja katolisesta kirkosta (isä Teemu Sippo SCJ)
- 17.9. Usko kolmiyhdyntöön Jumalaan (uskonnonopettaja Marjatta Jaanu-Schröder)
- 1.10. Kirkko (isä Teemu Sippo SCJ)
- 15.10. Jeesus Kristus (mons. Marino Trevisini)
- 29.10. Raamattu, traditio, opetusvirka – paavius (isä Teemu Sippo SCJ)
- 12.11. Messun järjestys – kirkkorakennuksen esittely (mons. Marino Trevisini)
- 26.11. Rukous (sisar Marta Koltko SJK)
- 10.12. Neitsyt Maria ja pyhät (dipl.teol. Leena Kangas)
- 7.1. Ihminen, Jumalan kuva – viimeiset tapahtumat (sisar Theresa Jezl CPPS)
- 21.1. Katolisen maallikkona kirkossa ja maailmassa – kirkon sosiaaliopeutus (Katolisen tiedotuskeskuksen johtaja Marko Tervaportti)
- 4.2. Katolisen moraaliopetuksen lähtökohdat (piispa Józef Wróbel SCJ)
- 18.2. Sakramentit – kaste ja vahvistus (isä Teemu Sippo SCJ)
- 3.3. Parannuksen sakramentti – sairaiden voitelu (isä Kazimierz Lewandowski SCJ)
- 17.3. Kirkon liturgia, kirkkovuosi (isä Teemu Sippo SCJ)
- 31.3. Eukaristia (isä Kazimierz Lewandowski SCJ)
- 14.4. Avioliitto (isä Manuel Prado)
- 28.4. Pappuus (isä Teemu Sippo SCJ)
- 12.5. Luostarit ja muut hengelliset yhteisöt (sisar Marta Koltko SJK)

Kurssi-illat pidetään ilmoitettuna maanantai-iltoina klo 18.30-20.30 Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntasalissa, Pyhän Henrikin aukio 1 (Puistokadun ja Tehtaankadun kulmassa), 00140 Helsinki. Ilmainen kurssi on tarkoitettu sekä asiasta muuten kiinnostuneille että sellaisille, jotka tahtovat tulla katolilaisiksi. Jälkimmäiselle ryhmälle järjestetään kurssia täydentävää lisäopetusta. Kurssin oppimateriaalina käytetään pääasiassa Katolisen kirkon katekismusta sekä Katolisen uskon perusteet –kirjaa. Niitä on saatavissa kursseilla sekä Katolisesta tiedotuskeskuksesta. Kurssin järjestää Katolinen tiedotuskeskus yhteistyössä Helsingin katolisten seurakuntien kanssa. Lisätietoja arkipäivisin puh. 09-6129470, info@catholic.fi. Ei ennakoilmoittautumista. Tervetuloa!